

Sygn. akt XXI Pa 305/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXI Wydział Pracy w składzie:

Przewodniczący:	SSO Bożena Rzewuska
Sędziowie:	SO Ewa Wronka SR del. Krzysztof Kopciewski (spr.)
Protokolant:	sekr. sądowy Aneta Strynowicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 października 2018 r. w Warszawie

sprawy z powództwa T. Z.

przeciwko Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej (...) w W.

o przywrócenie do pracy, wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy

na skutek apelacji wniesionych przez obie strony

od wyroku Sądu Rejonowego dla m.st. Warszawy VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W.

z dnia 28 lutego 2018 roku sygn. akt VII P 426/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w punktach 1 i 3 w ten sposób, że:

1. przywraca T. Z. do pracy w Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej (...) w W. na poprzednie warunki pracy i płacy,
2. zasądza od Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej (...) w W. na rzecz T. Z. wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy począwszy od dnia 4 marca 2016 r. w kwocie 10288 (dziesięć tysięcy dwieście osiemdziesiąt osiem) złotych za każdy miesiąc do dnia zgłoszenia gotowości niezwłocznego podjęcia pracy w terminie 7 dni od dnia uprawomocnienia się orzeczenia o przywróceniu do pracy,

II. oddala apelację strony pozwanej,

III. zasądza od Spółdzielni Budowlano Mieszkaniowej (...) w W. na rzecz T. Z. kwotę 8539 (osiem tysięcy pięćset trzydzieści dziewięć) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu w instancji odwoławczej, w tym kwotę 2145 (dwa tysiące sto czterdzieści pięć) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt XXI Pa 305/18

UZASADNIENIE

T. Z. wystąpił o przywrócenie do pracy z tytuł niezgodnego z prawem rozwiązanie umowy bez wypowiedzenia wraz z wynagrodzeniem za okres pozostawania bez pracy, zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu wg norm przepisanych.

Pozwana spółdzielnia wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów postępowania wskazując, że wyraża wolę polubownego zakończenia sporu i zawarcia ugody, ale nie w zakresie przywrócenia powoda do pracy.

Wyrokiem z 28 lutego 2018 r. Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w punkcie pierwszym

zasądził od pozwanej na rzecz powoda 30.864 zł tytułem odszkodowania za niezgodne z prawem rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia; w punkcie drugim – zasądził od pozwanej na rzecz powoda 6.257 zł tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 360 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego; w punkcie trzecim wyrokowi w pkt 1. nadał rygor natychmiastowej wykonalności do kwoty 10.288 zł.

Sąd rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Powód urodził się (...)

Od 2 lipca 2009 r. powoda i pozwaną spółdzielnię łączyła umowa o pracę na czas nieokreślony, na stanowisku zastępcy prezesa ds. techniczno-eksploatacyjnych, w pełnym wymiarze czasu pracy. Za stronę pozwaną umowę o pracę z powodem podpisała sekretarz Rady Nadzorczej mgr A. P. i Przewodniczący Rady Nadzorczej mgr I. G..

W okresie m.in. od 17 listopada 2015 r. do 2 marca 2016 r. powód przebywał na zwolnieniu lekarskim.

Powód posiadał pisemny zakres obowiązków, do którego należało m.in.: nadzorowanie i koordynowanie zadań powierzonych działowi techniczno-eksploatacyjnemu, a zwłaszcza nadzór nad sprawami technicznymi, a w szczególności: zabezpieczeniem ppoż i BHP obiektów budowlanych, ustaleniem potrzeb remontowanych i konserwacyjnych, prowadzenie ksiąg obiektu budowlanego, okresowe kontrole stanu technicznego obiektów budowlanych, przygotowanie dokumentacji przetargowej na roboty remontowe i konserwacyjne, sprawowanie nadzoru technicznego nad wykonywaniem robót remontowych i konserwacyjnych, utrzymanie we właściwym stanie technicznym części pawilonu 415, właściwa i oszczędna gospodarka środkami finansowymi przeznaczonymi na konserwacje i remonty, przygotowywanie projektów decyzji o wyborze firm wykonujących usługi na rzecz pozwanej, prawidłowa i terminowa realizacja – zgodnie harmonogramem – przeglądów technicznych budynków, instalacji, rozliczenie zadań inwestycyjnych, remontowych i konserwacyjnych, rozpoznawanie możliwości i warunków przyszłych inwestycji oraz rynku wykonawstwa budowlanego, uzyskanie decyzji niezbędnych do rozpoczęcia budowy, przygotowanie umów o prace projektowe i o roboty budowlane, dokonywanie odbiorów częściowych i końcowych robót, kompletowanie całości dokumentacji dotyczącej inwestycji, remontów i konserwacji, przeprowadzaniem ankiet przy podejmowaniu ważnych decyzji inwestycyjnych, zasięgnięciem opinii członków zamieszkałych bezpośrednio w rejonie oddziaływania planowanej inwestycji, przygotowywanie danych do planów gospodarczo-finansowych rocznych i kilkuletnich, inicjowanie działań zmierzających do poprawy stanu technicznego zasobów pozwanej, przyjmowanie i rozpatrywanie interwencji członków pozwanej, akceptowanie materiałów interwencji członków pozwanej, akceptowanie materiałów przedstawianych pod obrady organów pozwanej, sprawy eksploatacji zasobów pozwanej, w szczególności nad całokształtem spraw związanych z utrzymaniem zasobów i terenów pozwanej w porządku i czystości a zwłaszcza: sprawami związanymi z utrzymaniem zieleni i placów zabaw, zapewnieniem pełnej zdolności eksploatacyjnej obiektów łącznie z instalacjami i urządzeniami, obciążeniem technicznym lokali zwalnianych przez dotychczasowych użytkowników oraz przekazywanie ich następcą, załatwianiem interwencji od mieszkańców w sprawach: uszkodzeń, usterek lub wadliwego funkcjonowania urządzeń i instalacji oraz eksploatacji zasobów mieszkaniowych pozwanej, utrzymaniem czystości wewnątrz i na zewnątrz pawilonu 415 w części należącej do pozwanej, odczytami urządzeń pomiarowych zużycia mediów wraz ze sprawdzaniem prawidłowości ich funkcjonowania oraz nadzór nad analizą zużycia, inicjowanie działań związanych z należyтым utrzymaniem

zasobów pozwanej, przygotowanie projektów planów gospodarczo-finansowych rocznych i kilkuletnich będących podstawą do ustalenia koniecznych nakładów i działań eksploatacyjnych, sprawowanie nadzoru nad pracą firmy zajmującej się dozorem mienia w siedzibie pozwanej i w (...), przyjmowanie i rozpatrywanie skarg i zażaleń członków pozwanej na działalność pracowników poległego działu, składanie zarządowi sprawozdań i informacji o wykonaniu powierzonych zadań, współpraca, uzgodnienia i koordynacja z prezesem zarządu spraw wykraczających poza kompetencje kierowanego przez siebie działu, przestrzeganie przepisów ppoż i BHP.

Za stronę pozwaną umowę o pracę z powodem podpisała sekretarz Rady Nadzorczej mgr A. P. i Przewodniczący Rady Nadzorczej mgr I. G..

30 marca 2007 r. zarząd pozwanej w formie załącznika nr 1 do uchwały nr (...) uchwalił regulamin wynagradzania pozwanej, który w §1 pkt b) wskazywał, że regulaminu nie stosuje się do członków zarządu spółdzielni z wyjątkiem postanowień §9,10,11 i 13. Zgodnie z §9 pkt 1 i 2 regulaminu wynagradzania, pracownikom spółdzielni przysługuje nagroda jubileuszowa. Prawdo do nagrody pracownik nabywa po przepracowaniu jednego roku w spółdzielni. Pierwsza nagroda jubileuszowa przysługuje po 15 latach pracy w wysokości 100% podstawy, za każde następne 5 lat pracy po 50% podstawy, łącznie za wszystkie lata pracy nie więcej niż 300%. Pracownikom SBM S. którzy nabyli prawo do nagrody, ustalając staż pracy, nie wliczano równoległego zatrudnienia w innym zakładzie pracy.

Wg protokołu nr (...) z posiedzenia Rady Nadzorczej SBM S. z 16 września 2013 r., regulamin zakładowego systemu wynagradzania pracowników SM (...) przygotowany przez zarząd, był przedmiotem obrad na posiedzeniu RN, która do jego treści złożyła szereg uwag i zobowiązała zarząd do ich wprowadzenia. Zapis, zgodnie z którym nagrody jubileuszowe należały się także członkom zarządu na podstawie tego regulaminu nie budził wątpliwości, dyskusja dotyczyła jedynie kryteriów, jakie powinny być stosowane przy przyznawaniu tej nagrody.

Zgodnie z §9 ust. 9 uchwały nr (...) Rady Nadzorczej z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie uchwalenia regulaminu zarządu pozwanej, RN wprowadziła nakaz korzystania przez członków zarządu z uprawnień wynikających z kodeksu pracy oraz regulaminów spółdzielni (uchwała nr (...) k. 160-165v).

19 czerwca 2012 r. prezes zarządu S. Ż. podpisał pismo kierowane do powoda z informacją, że 25 czerwca 2012 r. mija 35 lat od momentu podjęcia przez powoda pracy w Rzeczypospolitej Polskiej i że z tego tytułu przysługuje powodowi, zgodnie z obowiązującymi przepisami, nagroda jubileuszowa w wysokości 300% wynagrodzenia obliczonego jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy.

W 2014 r. Rada Nadzorcza przeprowadziła kontrolę funduszu płac, co było przedmiotem obrad na posiedzeniu i skutkowało przyjęciem protokołu nr (...) posiedzenia RN z 20 października 2014 r., w której porządku obrad znalazły: omówienie wyników kontroli funduszu płac za lata 2012-2013 (pkt 4 protokołu) oraz uchwały nr (...) RN z dnia 20.102.104 roku w sprawie przyjęcia wniosków i zaleceń z kontroli przeprowadzonych przez RN. W protokole znalazł się zapis: „M. Z. przedstawił wynik kontroli, którą przeprowadził wspólnie z P. K.. Kontrola dotyczyła funduszu płac w latach 2012-2013 oraz analizy struktury organizacyjnej w SBM S.. Odnośnie funduszu płac kontrolujący stwierdził niewielką progresję, rzędu kilku procent rocznie. RN uchwalając plan zatwierdziła również fundusz płac, na który składały się wynagrodzenia podstawowe pracowników, nagrody jubileuszowe, premie uznaniowe i inne. Największa progresja występowała w tych latach w wynagrodzeniu zarządu, która wynikała z decyzji RN poprzedniej kadencji (...) Wszystkie dokumenty takie jak regulaminy są opracowane i zatwierdzone przez zarząd lub RN. Dokumenty te są logiczne, spójne i przejrzyste (...) W regulaminie wynagradzania jest załącznik, który reguluje na jakim stanowisku ma być jakie wykształcenie. Następnie RN jednogłośnie uchwalała nr (...) przyjęła wnioski pokontrolne stwierdzające m.in., że „SBM S. dysponuje wewnętrznymi regulacjami (Rady nadzorczej lub zarządu) określającymi jej organizację i realizację zadań oraz gospodarowanie funduszem płac w zakresie, w jakim nie określają tego przepisy ogólnoprawne. Regulacje te są logiczne i przejrzyste” oraz „sposób prowadzenia akt osobowych nie budzi poważniejszych zastrzeżeń”.

W 2014 r. powołano zespół ws. przeglądów regulacji wewnętrznych uregulowań prawnych, w skład którego wchodził m.in. T. N., M. Z. i P. K. przy czym zespół ten nie zgłosił żadnych zastrzeżeń do regulaminu wynagradzania.

A. F. (1)-członek RN w latach 2001-2007 i przewodnicząca komisji rewizyjnej, a w latach 2011-2013 przewodnicząca Rady Nadzorczej, otrzymywała listę pracowników, którzy dostawali nagrody w roku ocenianym i kandydowali do nagrody w roku przyszłym, potem odejmowało się nagrody już wypłacone. Listę osób otrzymywała od pracownika kadr. Ta lista obejmowała również członków zarządu. Wszyscy członkowie RN wiedzieli, że w funduszu płac znajdują się nagrody jubileuszowe, także dla zarządu. Członkowie RN nie zgłaszali do A. F. (1) wątpliwości, czy problemów odnośnie funduszu płac, nie widzieli potrzeby podejmowania osobnej uchwały co do funduszu płac dla zarządu, także w sprawie nagród jubileuszowych.

W miarę zmian w kodeksie pracy wprowadzano nowelizacje regulaminu wynagradzania, ale zapis dotyczący nagród jubileuszowych nie był modyfikowany. Obsługa prawna nie miała wątpliwości prawnych. Podczas wprowadzania zmian zawsze podlegały one opiniowaniu osób, które zapewniały obsługę prawną zarządu – 3 radców prawnych, także RN miała swojego radcę. Regulamin wynagradzania był konsultowany z prawnikami.

Członkowie RN nigdy nie kwestionowali przyznawania nagród jubileuszowych. RN wiedziała o wypłatach.

W 2011 r. przy zatwierdzaniu planu na 2012 r. W. O., przewodnicząca komisji rewizyjnej, dowiedziała się, że zarząd też dostaje nagrody jubileuszowe. Nie miała wątpliwości, że jest to zgodne z przepisami. Nie słyszała aby były zgłaszane zastrzeżeniach do przepisów regulaminu wynagradzania. RN nie postulowała, aby wyodrębnić osobą pozycję dla nagród jubileuszowych w funduszu płac. Żaden z członków RN nie zgłaszał potrzeby podejmowania odrębnej uchwały co do funduszu płac.

Zintegrowany System Komputerowy, powstały w wyniku realizacji umowy z (...) sp. z o.o., miał na celu gromadzenie danych o zasobach spółdzielni i zarządzanie tymi zasobami, ewidencję naliczeń na składniki opłat czynszowych, ewidencję rozliczeń z najemcami, rejestr sprzedaży VAT, rozliczenia kosztów sprzedaży na każdy lokal i na każdy składnik sprzedaży, umożliwienie generowania sprawozdań za określony okres, elektryczne rejestrowanie korespondencji.

W styczniu i lutym 2012 r. kontrolę wdrożenia ZSK w pozwanej przeprowadził członek RN J. Z.. Informacji kontrolującej udzielili S. Ż. i główna księgowa E. B. oraz pracownicy spółdzielni. Powód nie był zaangażowany we wdrażanie programu. Kontrolująca zapoznała się z umową, aneksami, porozumieniem między pozwana a (...) sp. z o.o., umową z inną firmą na sprzedaż oprogramowania (...) wraz z licencją, pismami prezesa zarządu do RN spółdzielni, zestawieniem kosztów poniesionych na zakup i wdrożenie ZSK oraz zestawieniem z 10 lutego 2012 r. pod nazwą realizacja umowy. Na posiedzeniu RN 26 marca 2012 r., podjęto uchwałę nr (...) w sprawie wdrożenia ZSK bez głosów przeciwnych i wstrzymujących się, w której przyjęto wnioski pokontrolne oraz uznano zakupiony system za wdrożony. Na tym posiedzeniu RN był obecny T. N..

Wiedzę o usunięciu ZSK ze środków trwałych pozwanej, RN miała już w dacie zapoznania się z opinią i raportem biegłego rewidenta za rok 2014 tj. najpóźniej podczas posiedzenia w kwietniu 2015 r. W pkt 2. zawarto stwierdzenie, że zapoznano się z opinią i raportem biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego za 2014 r. Kwestia zmiany wartości niematerialnych i prawnych w pozycji oprogramowanie komputerów 236.030,32 zł była przedmiotem wyjaśnień ze strony głównej księgowej E. B.. W pkt 5 protokołu wskazano, że na kwotę 236.030,32 zł zlikwidowano amortyzowane oprogramowanie komputerowe, którego użytkowanie zostało zakończone w 2014 r. oraz inne programy informatyczne, które nie są użytkowane przez pozwaną.

W związku z postanowieniami uchwały nr (...) VIII Walnego Zgromadzenia pozwanej z 17 czerwca 2015 r. i nie udzieleniem powodowi absolutorium za 2014 r., odwołano członka zarządu – powoda pełniącego funkcję zastępcy prezesa zarządu. Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

Uchwałą Rady Nadzorczej nr (...) z 21 stycznia 2016 r. w związku z nieudzieleniem przez VIII Walne Zgromadzenie z 17 czerwca 2015 r. absolutorium dla członków zarządu, Rada Nadzorcza zaleciła zarządowi wypowiedzenie umowy o pracę powodowi.

W protokole nr (...) z 21 stycznia 2016 r. odnotowano fakt przeprowadzenia rozmów z kandydatami na zastępcę prezesa i wybór zastępcy. W dniu 25 lutego 2016 r. rozpoznano u powoda nawrotowy guz pęcherza moczowego i nadciśnienie tętnicze, zastosowano elektroresekcję guza.

Pismem z 14 stycznia 2016 r. powód został poinformowany przez sekretarza Rady Nadzorczej T. N. i Zastępcę Przewodniczącą Rady Nadzorczej J. K., że na posiedzeniu 11 stycznia 2016 r. uchwałą nr (...) został odwołany z funkcji członka zarządu, przekazując w załączeniu treść uchwały.

Pismem z 2 marca 2016 r., doręczonym powodowi 2 marca 2016 r., przesyłką kurierską, w czasie zwolnienia lekarskiego, Spółdzielnia Budowlano-Mieszkaniowa (...) w W. rozwiązała z powodem umowę o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z powodu ciężkiego naruszenia obowiązków pracowniczych. Pracodawca w treści pisma wskazał, że: „za ciężkie naruszenie obowiązków pracowniczych uznaje:

1. działanie na niekorzyść Spółdzielni Mieszkaniowej poprzez dokonanie bezprawnego pobrania należności z tytułu nagrody jubileuszowej przyznanej na podstawie bezprawnie uchwalonego Regulaminu Wynagradzania z 30.07.2007 r.;
2. Naruszenie podstawowych obowiązków pracowniczych tj. dbanie o dobro zakładu pracy i ochrona jego mienia - niepodejmowanie działań zmierzających do wykorzystania efektu prac realizowanych na podstawie umowy z (...) Sp. z o.o. wraz z aneksami i porozumieniem do niej.

Po rozwiązaniu z powodem umowy o pracę, Rada Nadzorcza podjęła uchwałę nr (...) w dniu 16 marca 2016 roku w sprawie przyjęcia wniosków i zaleceń kontroli przeprowadzonej przez RN (uchwała nr (...) k. 105-106).

Pozwana złożyła zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa nadużycia uprawnień w okresie od 05 sierpnia 1999 roku do 17 sierpnia 2015 roku w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przez członków zarządu SBM S. w W. polegającego na przyznaniu w regulaminach wynagradzania pracowników spółdzielni członkom zarządu prawa do otrzymywania nagród jubileuszowych tj. o czyn z art. 296§2 kk w zw. z art. 296§1 kk a także zawiadomienie w sprawie przywłaszczenia w okresie od 5 sierpnia 1999 roku do 4 kwietnia 2016 roku wypłaconych członkom zarządu SBM S. tytułem nagród jubileuszowych pieniędzy w łącznej kwocie 172.662,84 zł tj. o czyn z art. 284§2 kk. Prokuratura umorzyła postępowanie stwierdzając brak podstaw do prowadzenia postępowania. W uzasadnieniu wskazano, że nagrody jubileuszowe dla zarządu był wypłacane za aprobatą RN, kuratorów i pracowników, a nadto na podstawie aktów prawa wewnętrznego spółdzielni (postanowienie o umorzeniu śledztwa k. 315-317, postanowienie Sądu karnego k. 318-320, postanowienie o umorzeniu śledztwa o sygn. akt prokuratorskich 3 Ds.(...) k. 321-325, protokół posiedzenia sądu karnego k. 326, postanowienie sądu karnego XIV Kp 3603/16 k. 327-331).

Wynagrodzenie powoda brutto liczone jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy wynosiło 10.228 zł (zaświadczenie o zarobkach k. 87).

Sąd rejonowy ocenił odwołanie powoda za uzasadnione, przyznając odszkodowanie w miejsce żądanego przywrócenia do pracy.

W pierwszej kolejności sąd pierwszej instancji ocenił, że w niniejszej sprawie pozwana przekroczyła miesięczny na złożenie powodowi oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia. Wskazano, że członkowie rady nadzorczej wiedzieli o pobieraniu przez zarząd nagród jubileuszowych przed 2016 r., a w latach 2010-2013 przewodnicząca rady nadzorczej co roku otrzymywała listę nazwisk osób uprawnionych do nagrody, w tym członków zarządu. Sąd rejonowy zaznaczył, że to rada nadzorcza ustaliła wzór formularza planu gospodarczo-finansowego, w którym fundusz płac stanowił jedną pozycję tj. bez rozbicia na poszczególne składniki. Podkreślono,

że fakt posiadania wiedzy o pobieranych przez członków zarządu nagrodach jubileuszowych potwierdzają zeznania świadków: E. B., A. F. (1), S. Ż. oraz dokumenty. Sąd rejonowy wskazał, że świadek T. N. był obecny na posiedzeniach, na których przedstawiono wyniki pokontrolne funduszu płac za lata 2012-2013 (kontrolę przeprowadzał M. Z. w 2014 r.), oraz na posiedzeniu, na którym został delegowany do zespołu ds. przeglądu wewnętrznych uregulowań prawnych w spółdzielni. Kwestia przyznania nagrody jubileuszowej powodowi była przedmiotem pytania ze strony członka komisji rewizyjnej W. O. pod koniec 2011 r., a następnie M. Z. przeprowadził kontrolę akt osobowych za lata 2012-2013. Mając to na uwadze sąd rejonowy nie dał wiary zeznaniom świadków- członków rady nadzorczej, że rzekomo nie widzieli dokumentów świadczących o nagrodach jubileuszowych dla członków zarządu. Sąd wskazał, że z ich zeznań wynikałoby, że nie zapoznali się z regulaminem wynagradzania i z regulaminem zarządu, a nadto ich zeznania są sprzeczne z dokumentami przedłożonymi w sprawie.

Zarzut dokonania czynności usunięcia ZSK ze środków trwałych sąd rejonowy także ocenił jako spóźniony. Zaznaczono, że powód nie zawierał umowy z (...)Link. Kontrole prowadzone przez RN w latach 2010 i 2012 potwierdzały wdrożenie systemu komputerowego w związku z umową z (...) Link. Wskazano, że rada nadzorcza na posiedzeniu 27 kwietnia 2015 r., obradowała na temat usunięcia ze środków trwałych programu ZSK, a więc miała wiedzę, że główna księgową dokonała zapisów księgowych i wyjaśniła R. w 2015 r. przyczyny takiego działania. Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że zostało to odzwierciedlone w protokole nr (...) Rady Nadzorczej (k. 231-237), w którym na stronie 4 pkt 5 zaprotokołowano wyjaśnienia, że na kwotę 236.030,32 zł zlikwidowano amortyzowane oprogramowanie komputerowe, którego użytkowanie zostało zakończone w 2014 r. oraz inne programy informatyczne, które nie są już używane przez spółdzielnię, a dostawca nie zapewniał obsługi technicznej (k. 232v). Także na stronie 9 i 10 protokołu wpisano, że T. S. poprosił o wyjaśnienie umorzenia kwoty 230.000 zł a E. B. wyjaśniła, że zintegrowany system przestał być używany, gdyż nie spełniał oczekiwań, system był umarzany w okresie dwóch lat, a amortyzacja zakończyła się w I kwartale 2014 r. (k. 235 i 235v).

Sąd rejonowy zaznaczył, że termin przewidziany w art. 52 § 2 k.p. biegnie tylko jeden raz od powzięcia przez pracodawcę wiadomości o faktach uzasadniających rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia i zmiana w składzie osobowym organu zarządzającego nie powoduje rozpoczęcia na nowo biegu tego terminu. Termin miesięczny otwiera się tylko raz, a zatem oznacza to, że odnosi się do osób, które wówczas pełnili funkcję w radzie nadzorczej i reprezentowali spółdzielnię w stosunku do powoda. W przypadku wieloosobowych organów zarządzających jednostką organizacyjną, do rozpoczęcia biegu terminu wystarczające jest uzyskanie wiadomości o okolicznościach uzasadniających rozwiązanie umowy przez jednego z członków tego. Mając to na uwadze zaznaczono, że rada nadzorcza już w 2011 r. wiedziała o nagrodach jubileuszowych pobieranych przez zarząd, w tym powoda. W odniesieniu do drugiej przyczyny rozwiązania umowy o pracę wskazano, że członkowie rady nadzorczej p. W.- (...) i p. P. kontrolowały realizację umowy z (...). Podkreślono, że usunięcie ze środków trwałych ZSK było znane radzie nadzorczej już w kwietniu 2015 r. Sąd rejonowy zwrócił uwagę również na to, że 16 marca 2016 r., tj. po rozwiązaniu z powodem umowy o pracę, rada nadzorcza podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia wniosków i zaleceń kontroli przeprowadzonej przez radę nadzorczą, w której w pkt 13 stwierdzono, że ostatnie dokumenty stały się dostępne kontrolującym dopiero 10 marca 2016 r. (k. 105-106).

Reasumując sąd rejonowy wskazał, że ustalenie przekroczenia przez pozwaną terminu z art. 52 § 2 k.p. spowodowało, że roszczenie powoda należało uwzględnić, z zastrzeżeniem art. 45 § 2 k.p.

Sąd rejonowy zaznaczył, że z reguły pozbawienie członkostwa członka zarządu jest równoznaczne z istnieniem przyczyny uzasadniającej wypowiedzenie umowy o pracę członka zarządu. Jednakże odwołanie członka zarządu spółdzielni nie jest tożsame z rozwiązaniem umowy o pracę. Uchwała o odwołaniu członka zarządu powoduje natychmiastowe ustanie stosunku członkostwa w zarządzie. Do rozwiązania stosunku pracy niezbędne jest bowiem podjęcie dodatkowych czynności. Wskazano, że w niniejszej sprawie pozwana nie mogła wypełnić zaleceń rady nadzorczej co do wypowiedzenia powodowi umowy o pracę ze względu na ochronę przedemerytalną stosunku pracy powoda wynikającą z treści art. 39 k.p. oraz ze względu na niemożność naruszenia dyspozycji art. 41 k.p. (niemożność

wręczenia wypowiedzenia w okresie usprawiedliwionej nieobecności powoda w pracy tj. w okresie jego zwolnienia lekarskiego).

Sąd rejonowy ocenił, że roszczenie sformułowane przez powoda – o przywrócenie do pracy - nie powodowałoby przywrócenia umocowania powoda do zarządzania spółdzielnią i jej reprezentacji, ponieważ powód nie uzyskał absolutorium i uchwałą został odwołany z funkcji zastępcy prezesa. W ocenie tego sądu, wyrok przywracający powoda do pracy powodowałoby, że powód powinien się stać wiceprezesem pozwanej, podczas gdy przywrócenie do pracy, jako instytucja prawa pracy, nie wywiera skutków w sferze prawa spółdzielczego. Sąd rejonowy zaznaczył, że praca wykonywana przez członka zarządu powoduje, że roszczenie o przywrócenie do pracy nie znajduje materialnoprawnej podstawy realizacji (nie może być faktycznie wykonane) i możliwe jest tylko dochodzenie odszkodowania. W ocenie tego sądu utrata stanowiska członka zarządu, która nastąpiła w ramach stosunku organizacyjnego (stosunku członkostwa), ogranicza w zasadniczy sposób realizację roszczeń związanych z niezgodnym z prawem rozwiązaniem umowy o pracę przez pracodawcę i wyłącza możliwość przywrócenia do pracy na tym stanowisku. Wskazano, że przywrócenie do pracy odwołanego członka zarządu oznaczałoby kreowanie stosunku prawnego jedynie w aspekcie formalnej więzi łączącej pracodawcę z pracownikiem, bez faktycznej możliwości realizacji obowiązków ze strony pracownika. Dlatego sąd rejonowy uznał, że z uwagi na brak możliwości wykonywania obowiązków pracowniczych po restytucji stosunku pracy, uzasadnione będzie zasądzenie odszkodowania. Wskazano również, że art. 45 § 3 k.p. stosowany odpowiednio do art. 56 § 2 k.p. nie znajduje zastosowania w przypadku powoda, albowiem do powoda nie znajduje zastosowania art. 39 k.p. Sąd rejonowy zaznaczył, że art. 39 k.p. dotyczy bowiem tylko rozwiązania umowy o pracę za wypowiedzeniem, a w przedmiotowej sprawie powód został zwolniony w trybie bez wypowiedzenia.

Apelacje od wyroku sądu rejonowego złożyły obie strony.

Pozwany zaskarżył wyrok w całości, wnosząc o jego zmianę poprzez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego od powoda na rzecz pozwanej za obie instancje wedle norm przepisanych, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy sądowi rejonowemu do ponownego rozpoznania, pozostawiając temu sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego.

Zaskarżonemu postanowieniu pozwany zarzucił naruszenie:

a) art 217 § 2 k.p.c. w zw. z art 227 k.p.c. poprzez uznanie, że pracodawca, którego do momentu odwołania z funkcji członka zarządu w dniu 11.01.2016 r. funkcję pełniła rada nadzorcza pozwanej, powziął informację o przesłankach warunkujących rozwiązanie umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika jeszcze w trakcie pełnienia przez powoda funkcji członka zarządu

1) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez odmówienie mocy dowodowej zeznaniom świadków M. Z., T. N., P. K., których zeznania były spójne i korespondowały z pozostałym zebrany w sprawie materiałem dowodowym w szczególności w zakresie braku wiedzy i świadomości rady nadzorczej o pobieraniu nagród jubileuszowych, braku rozmów na posiedzeniach Rady Nadzorczej o fakcie pobierania nagród jubileuszowych przez członków zarządu, daty powzięcia informacji o bezprawnym fakcie pobierania przez powoda nagrody jubileuszowej, braku wiedzy i świadomości o realiach towarzyszących wdrożeniu (...) i konsekwencjach związanych z realizacją umowy oraz wykreślenia (...) z ewidencji środków trwałych, udziału powoda w pracach wdrożeniowych systemu (...), z uwagi na fakt, że zarząd nie przekazywał radzie nadzorczej pełnych informacji w tym zakresie w tym pełnej dokumentacji mogącej stanowić rzetelne źródło wiedzy w w/w przedmiocie;

2) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez uznanie, że zeznania prezesa K. B. nie mają w większości istotnego znaczenia dla rozstrzygnięcia sprawy, w sytuacji w której mają istotne znaczenie z punktu widzenia terminu powzięcia informacji o podstawach do rozwiązania z powodem umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika, jak również podstawach złożenia takiego oświadczenia, w szczególności w zakresie bezprawnego pobrania przez powoda nagród jubileuszowych, jak również braku wdrożenia systemu (...) przez (...) Sp. z o.o.

3) art 233 § 1 k.p.c. w zw. z art 227 k.p.c. poprzez uznanie za wiarygodne zeznań świadków E. B. i S. Ż., w sytuacji, w której jest on osobiście zainteresowany treścią rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie, ze względu na toczącą się z jego powództwa przeciwko pozwanemu analogiczną sprawą, a nadto z uwagi na fakt, że w czasie sprawowania funkcji członka zarządu podejmował działania, zmierzające do ukrycia, w szczególności w wobec członków rady nadzorczej, faktu wypłat nagród jubileuszowych Członkom Zarządu oraz braku wdrożenia systemu (...), prawdziwych podstawach wykreślenia systemu ze środków trwałych i konsekwencjach podjęcia takiej decyzji dla spółdzielni;

4) art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. poprzez z uznanie za wiarygodne zeznań świadka A. F. (2), w sytuacji, w której zgodnie z treścią zeznań świadka T. N. wynika, że sympatyzowała ona z członkami ówczesnego zarządu, w tym powodem;

5) art 233 § 1 k.p.c. w zw. z art 235 § 1 k.p.c. poprzez oparcie wyroku na dowodzie w postaci oświadczenia notarialnego W. O. przeprowadzonego z naruszeniem zasady bezpośredniości wyrażające się na zrównaniu ww. oświadczenia z zeznaniami świadka W. O.; uznanie za wiarygodne oświadczenia notarialnego W. O. w sytuacji, w której podczas zeznań świadek W. O. wycofała się z treści złożonego oświadczenia notarialnego; wyprowadzenie z zeznań świadka W. O. wniosku, że rada nadzorcza posiadała wiedzę w zakresie wypłaty nagród jubileuszowych członkom zarządu i przeprowadzenia tej rozmowy podczas posiedzenia rady lub komisji rewizyjnej w sytuacji, w której zebrany w sprawie materiał dowodowy oraz zasady logicznego rozumowania nie potwierdzają ww. okoliczności, a wręcz przeczą takiemu wnioskowi;

6) art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie z materiału dowodowego, w szczególności z Regulaminu wynagradzania w Spółdzielni Budowlano-Mieszkaniowej (...) błędnych wniosków w zakresie:

- faktu konsultowania ww. aktu wewnętrznego z prawnikami, w sytuacji w której na ww. Regulaminie brak jest podpisu jakiegokolwiek radcy prawnego obsługującego Spółdzielnie, nadto w jakimkolwiek protokole z posiedzenia Zarządu lub Rady Nadzorczej lub innego dokumentu nie wynika fakt poddania tegoż dokumentu analizie profesjonalisty;

- braku wątpliwości obsługi prawnej w przedmiocie regulacji dotyczącej nagród jubileuszowych, w sytuacji w której na ww. Regulaminie brak jest podpisu jakiegokolwiek radcy prawnego/adwokata obsługującego Spółdzielnie, w sytuacji, w której zgodnie z przepisami prawa i praktyką stosowaną u pozwanego każdy akt zaopiniowany przez radcę prawnego winien posiadać jego podpis i pieczęć, a nadto brak jest na podstawie zebranego materiału dowodowego dowodów potwierdzających ww. okoliczność;

7) art 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie z całości materiału dowodowego, błędnego wniosku, że rada nadzorcza posiadała wiedzę w zakresie wypłaty nagród jubileuszowych członkom zarządu, w sytuacji w której na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, że rada nadzorcza posiadała wiedzę w tym zakresie, a wiedzę w tym zakresie posiadała wyłącznie Pani A. F. (2), którą z powodem wiązały zażyłe relacje;

8) art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie błędnego wniosku, że powód nie był angażowany w wdrażanie programu (...);

9) art. 233 § 1 k.p.c. przez wyprowadzenie z całości materiału dowodowego, w szczególności w zakresie protokołu kontroli wdrożenia Zintegrowanego Systemu Komputerowego błędnego wniosku, że zakupiony system/program (...) został wdrożony, w sytuacji w której na podstawie całości materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie wynika, że system ten nie mógł być wykorzystywany, ze względu na brak części modułów;

10) art. 328 § 2 w zw. z art. 233 § 1 k.p.c. polegające na niewskazaniu w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku dowodów, na których sąd oparł się w zakresie określenia wysokości zasądzonego odszkodowania;

11) art. 233 k.p.c. poprzez niezasadne i stronnicze ustalenie faktów m.in. w zakresie:

- ustalenia terminu powzięcia informacji o podstawach do rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia z winy pracownika,
- posiadania przez M. Z. wiedzy o fakcie wypłaty nagród jubileuszowych członkom zarządu i ich wysokości, w związku z przeprowadzeniem kontroli funduszu płac,
- faktu wdrożenia systemu (...),
- przeprowadzenia analizy regulaminów wewnętrznych, w tym również regulaminów wynagradzania, przez komisję 22 września 2014 r. w osobach T. N., M. Z. i P. K.
- braku kwestionowania przez Radę Nadzorczą przyznawania nagród jubileuszowych członkom zarządu,
- uznania, że powód nie był zaangażowany we wdrożenia systemu (...);
- uznaniu, że wykreślenie systemu (...) z ewidencji środków trwałych spółdzielni w 2014 r. było zasadne.

Powód zaskarżył wyrok sądu rejonowego w zakresie punktu pierwszego, wnosząc o przywrócenie do pracy i zasądzenie na jego rzecz od pozwanej wynagrodzenia za cały czas pozostawania bez pracy oraz zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił naruszenie:

- 1) art. 45 § 2 w zw. z art. 56 § 2 k.p. poprzez jego zastosowanie polegające na przyjęciu istnienia możliwości nieprzywrócenia powoda do pracy i w konsekwencji uznaniu, że jego przywrócenie do pracy jest niecelowe;
- 2) art. 45 § 3 k.p. poprzez jego niezastosowanie z mocy odesłania z art. 56 § 2 k.p. do powoda, jako pracownika, którego stosunek pracy podlegał szczególnej ochronie na podstawie art. 39 k.p.;
- 3) art. 39 k.p. poprzez jego błędną wykładnię, a w konsekwencji jego niezastosowanie z mocy odesłania z art. 56 § 2 k.p. w zw. art. 45 § 3 k.p.;
- 4) art. 56 § 1 k.p. w zw. z art. 56 § 2 k.p. w zw. z art. 45 § 3 k.p. - poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy powód w chwili zwolnienia podlegał ochronie przedemerytalnej;
- 5) art. 58 k.p. poprzez jego zastosowanie z mocy odesłania przez art. 56 k.p.
- 6) art. 52 § 2 Prawa spółdzielczego w zw. z art. 56 § 1 i 2 k.p. w zw. z art. 45 § 3 k.p. i art. 57 § 2 k.p. poprzez jego niezastosowanie, podczas gdy z jego treści wprost wynika, że odwołanie członka zarządu lub zawieszenie go w czynnościach nie narusza jego uprawnień wynikających ze stosunku pracy.

Sąd Okręgowy w Warszawie, XXI Wydział Pracy ocenił, że zasadna jest apelacja powoda. Apelacja pozwanego podlegała oddaleniu.

Sąd okręgowy podziela ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji poczynione w toku postępowania i przyjmuje je za własne. Sąd rejonowy w sposób wyczerpujący zgromadził materiał dowodowy i w sposób zgodny z zasadami oceny materiału dowodowego wynikającymi z art. 233 k.p.c. dokonał ustaleń faktycznych istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Poza kwestią niemożliwości przywrócenia powoda do pracy, prawidłowo dokonano także ustalenia stanu prawnego, właściwego dla zawisłego sporu oraz jego wykładni. Dokonana subsumpcja doprowadziła do prawidłowej oceny, że powództwo było zasadne. Nie prawidłowo oceniono jednak, że przywrócenie powoda do pracy jest niemożliwe. Analiza zaskarżonego rozstrzygnięcia w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie i zarzutów apelacji prowadzi do wniosku, że sąd pierwszej instancji nie dopuścił się uchybień podniesionych przez pozwanego. Zasadne okazały się natomiast zarzuty powoda.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że sąd rejonowy prawidłowo ocenił, że rozwiązanie z powodem umowy o pracę zostało dokonane po upływie przepisanego terminu.

Niezasadne okazały się zarzuty pozwanego naruszenia art. 217 § 2 k.p.c. w zw. z 227 k.p.c., art. 233 § 1 k.p.c. w zw. z art. 227 k.p.c. i dokonania błędnych ustaleń faktycznych zarówno w zakresie wiedzy pracodawcy co do okoliczności, które stały się podstawą do dokonania rozwiązania umowy o pracę, jak i w pozostałym zakresie. Sąd rejonowy ocenił wiarygodność i moc dowodów na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego. Sąd ten nie przekroczył ram swobodnej oceny dowodów, określonych wymaganiami prawa procesowego, doświadczenia życiowego oraz regułami logicznego myślenia. Sąd pierwszej instancji rozważył materiał dowodowy jako całość w sposób bezstronny i racjonalny. Pozwany nie wykazał w tym zakresie braku logiki w wysnuwaniu wniosków ze zgromadzonego materiału dowodowego, czy wnioskowania wbrew zasadom doświadczenia życiowego. Nie można zgodzić się z tym, że zeznania E. B., S. Ż., A. F. (2) nie były wiarygodne. Zeznania świadków nie mogą być skutecznie zakwestionowane jedynie na podstawie tego, że pomiędzy nimi a pozwanym toczy się postępowanie sądowe. Przyjęcie odmiennego wniosku prowadziłoby do znacznego ograniczenia możliwości obrony swoich praw przez pracowników, z którymi pracodawca w tym samym czasie (a nawet z tych samych przyczyn) rozwiązał umowę o pracę. Za bez znaczenia dla oceny wiarygodności zeznań należy również uznać twierdzenia pozwanego, że świadek A. F. (2) sympatyzowała z członkami ówczesnego zarządu, w tym powodem. Pozwany nie wykazał, aby A. F. (2) i powoda łączył stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wskazywać na złożenie przez świadka nieprawdziwych zeznań. Świadek N., który stwierdził, że A. F. (2) sympatyzowała z powodem, doprecyzował następnie, że brała udział w spotkaniach z członkami zarządu poza oficjalnymi zebraniem rady nadzorczej. To zaś nie świadczy po pierwsze o żadnych osobistych stosunkach pomiędzy powodem a świadkiem, po drugi, nie może być podstawą do stwierdzenia, że zeznania A. F. (2) były niewiarygodne. Sąd pierwszej instancji prawidłowo zwrócił uwagę, że zeznania wskazanych osób są spójne ze sobą, z zeznaniami powoda, a ponadto z pozostałym materiałem dowodowym tj. protokołami z posiedzeń rady nadzorczej i jej uchwałami. Ze wskazanymi dowodami zgodne były również zeznania W. O. i złożone przez nią oświadczenie. Należy przy tym zaznaczyć, że wbrew twierdzeniom pozwanej, świadek nie wycofała się ze złożonego oświadczenia. Zeznania świadka nie są sprzeczne ze złożonym oświadczeniem. Świadek doprecyzowała okoliczności podpisania oświadczenia oraz informacje na temat wiedzy o nagrodach jubileuszowych dla członków zarządu. Nie została również naruszona zasada bezpośredniości, ponieważ świadek W. O. została przesłuchana przez sąd pierwszej instancji.

Sąd rejonowy prawidłowo również ocenił, że zeznania świadków T. N., M. Z. i P. K. nie są wiarygodne. Świadczą o tym przede wszystkim twierdzenia o braku wiedzy rady nadzorczej o nagrodach jubileuszowych wypłacanych członkom zarządu. Przeczą im nie tylko zeznania pozostałych świadków i dokumenty, ale również zasady doświadczenia życiowego. Wskazać należy, że regulamin wynagradzania, w którym członkom zarządu przyznano prawo do nagród jubileuszowych nie był dokumentem tajnym, trudno zatem uznać, aby rada nadzorcza nie wiedziała o takim uprawnieniu. Jest to bym bardziej niewiarygodne, że regulamin w omawianym zakresie funkcjonował w niezmienionej formie od 1993 r. Ponadto w 2014 r. M. Z. i P. K. przeprowadzili kontrolę funduszu płac. Trudno sobie zatem wyobrazić na czym miałyby polegać tego rodzaju kontrola jeśli nie na szczegółowej analizie składników kwoty globalnej funduszu płac, na którą składały się m.in.: wynagrodzenia, nagrody, premie i nagrody jubileuszowe. Ponadto, nawet jeśli kontrola nie została w ten sposób przeprowadzona, w latach 2010-2013 A. F. (1) - przewodnicząca rady nadzorczej - co roku otrzymywała listę nazwisk osób uprawnionych do nagrody, w tym członków zarządu. O ile zatem w funduszu płac była wskazana jedynie kwota globalna, o tyle nazwiska osób uprawnionych do nagrody wynikały z takich list. Przewodnicząca rady nadzorczej przyznała, że miała pełną wiedzę o tym, że członkowie zarządu otrzymują nagrody jubileuszowe. Zaznaczenia przy tym wymaga, że w przypadku wieloosobowych organów zarządzających jednostką organizacyjną będącą pracodawcą do rozpoczęcia biegu terminu z art. 52 § 2 k.p. wystarczające jest uzyskanie wiadomości o okoliczności uzasadniającej rozwiązanie umowy o pracę przez jednego z członków tego organu. Zatem już samo posiadanie przez A. F. (1) wiedzy o tym, że powód pobiera nagrody jubileuszowe, było wystarczające dla stwierdzenia, że pracodawca miał taką wiedzę.

Z powyższych okoliczności wynika zatem, że sąd rejonowy prawidłowo ocenił, że pracodawca wiedział o nagrodach jubileuszowych przed 2016 r., a zatem przekroczony został miesięczny termin wynikający z art. 52 § 2 k.p.

Rozwiązanie umowy o pracę zostało złożone po terminie również w zakresie drugiej przyczyny tj. niepodejmowania działań zmierzających do wykorzystania efektu prac realizowanych na podstawie umowy z (...) sp. z o.o. Pozwany wskazał w apelacji, że ze zgromadzonego materiału dowodowego w sposób jednoznaczny wynika, że system nigdy nie został w pełni wdrożony i wykorzystany. Wniosek ten pozwany uzasadnił przede wszystkim protokołem z kontroli wdrożenia (...) sporządzonym przez J. Z. i uchwałą rady nadzorczej nr (...) z 26 marca 2012 r. Pozwany zwrócił uwagę, że w treści protokołu wskazano, że trwają prace nad wdrożeniem modułu, z czego wywiódł, że „już na tej podstawie można stwierdzić, że system nie został wdrożony”. Natomiast co do wskazanej uchwały pozwany zaznaczył, że stwierdzono w niej, że (...) spełnia jedynie zasadnicze założenia przyjęte przez zarząd i podkreślił, że logiczne rozumowanie prowadzi do wniosku, że system nie spełnił wszystkich założeń, co „w konsekwencji potwierdza fakt braku wdrożenia systemu w całości”. Mając na uwadze przytoczone rozważania pozwanego, należy wskazać, że niezasadne są twierdzenia, że o niewdrożeniu systemu w całości rada nadzorcza dowiedziała się dopiero 11 lutego 2016 r. Skoro, zgodnie z twierdzeniami pozwanego, uchwała rady nadzorczej z 26 marca 2012 r. potwierdzała to, że system nie został wdrożony w całości, nielogiczne jest rozumowanie pozwanego prowadzące do wniosku, że o niewdrożeniu systemu w całości rada nadzorcza dowiedziała się dopiero 11 lutego 2016 r.

Z powyższych okoliczności wynika zatem, że sąd rejonowy prawidłowo ocenił, że pracodawca wiedział o niewykorzystaniu efektu prac realizowanych na podstawie umowy z (...) sp. z o.o. już w 2012 r.

W tym miejscu należy podkreślić, na co trafnie zwrócił uwagę sąd pierwszej instancji, że zmiana w składzie osobowym organu zarządzającego nie powoduje rozpoczęcia na nowo biegu tego terminu. Stanowisko takie nie budzi wątpliwości w doktrynie i orzecznictwie. Zmiany w składzie organów zarządzających pozwanej spółdzielni nie spowodowały zatem otwarcia terminu

przewidzianego w art. 52 § 2 k.p. na nowo. W niniejszej sprawie pracodawca nie uzyskał zatem wiedzy o okolicznościach, które legły u podstaw rozwiązania z powodem umowy o pracę, dopiero w momencie uzyskania wiedzy przez nowych członków rady nadzorczej. O okolicznościach uznanych przez nową radę nadzorczą za uzasadniające rozwiązanie umowy w trybie art. 52 § 1 k.p., wiedziały bowiem już osoby wcześniej wchodzące w skład tego organu.

Bez względu na powyższe należy również zwrócić uwagę, że nie można uznać, aby powód dopuścił się naruszenia podstawowych obowiązków pracowniczych. Co do nagrody jubileuszowej należy wskazać po pierwsze, że powód korzystał z uprawnienia przyznanego mu w regulaminie wynagradzania. Nie można przy tym naruszenia wywodzić z bezprawności samego regulaminu wynagradzania, na co powołał się pracodawca w oświadczeniu o rozwiązaniu umowy o pracę. Należy zwrócić uwagę, że powód nie tworzył tego regulaminu (został uchwalony w 2007 r., powoda zatrudniono w 2009 r.). Co więcej, prawo do nagrody jubileuszowej było przyznane członkom zarządu już w poprzednim regulaminie z 1993 r., w którego uchwaleniu czynnie uczestniczyła rada nadzorcza. Pomimo wewnętrznych kontroli, rada nadzorcza nie miała zastrzeżeń do przyznanego członkom zarządu uprawnienia do nagród jubileuszowych. Nagrody jubileuszowe były wypłacane członkom zarządu od 20 lat i w tym czasie nikt nie zgłaszał zastrzeżeń co do ich legalności. Mając na uwadze te okoliczności, nawet w przypadku uznania, że uchwalenie regulaminu wynagradzania nastąpiło sprzecznie z przywoływanymi przez pozwanego przepisami statutu pozwanego i prawa spółdzielczego, nie można odpowiedzialnością za takie działanie obciążyć powoda. Nie można się także zgodzić z pozwanym, że członkowie zarządu wzajemnie przyznawali sobie nagrody jubileuszowe. Prawo do nagrody jubileuszowej nie wynika z decyzji członków zarządu, ale z wewnętrznego aktu prawnego. Nie jest to świadczenie uznaniowe, a zatem nie można mówić o wzajemnym przydzielaniu. Pisma, na które wskazywał pozwany były zatem jedynie potwierdzeniem nabycia przez powoda prawa do świadczenia. Co więcej rada nadzorcza od lat miała wiedzę zarówno o pobieraniu przez członków zarządu nagród jubileuszowych, jak i niewykorzystania efektu prac realizowanych na podstawie umowy z (...) sp. z o.o. oraz godziła się na to. W takich okolicznościach niezasadne jest czynienie powodowi z tych przyczyn zarzutów i uzasadnianie nimi rozwiązania umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia. Mając na uwadze te argumenty nie można mówić o jakimkolwiek naruszeniu przez powoda obowiązków pracowniczych. Omawiane przyczyny nie mogły być podstawą rozwiązania z powodem umowy o pracę na podstawie art. 52 § 1 k.p.

Kierując się przedstawioną argumentacją, na podstawie art. 385 k.p.c., sąd okręgowy oddalił apelację pozwanego

Na uwzględnienie zasługiwała jednak apelacja powoda. W ocenie sądu okręgowego w niniejszej sprawie nie było podstaw do tego, aby w miejsce przywrócenia do pracy orzec o odszkodowaniu. Nie można zgodzić się, że z sądem rejonowym, że ograniczenie wynikające z art. 45 § 3 k.p. stosowane odpowiednio do art. 56 § 2 k.p. nie ma zastosowania w przypadku pracowników podlegających ochronie na podstawie art. 39 k.p. Z art. 56 § 2 k.p. wynika, że przepisy art. 45 § 2 i 3 k.p. stosuje się odpowiednio w przypadku rozwiązania z pracownikiem umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia. Z treści art. 45 § 2 i 3 k.p. wynika jednak, że możliwość nieuwzględnienia żądania przywrócenia do pracy w przypadku pracowników podlegających ochronie przewidzianej w art. 39 k.p. jest ograniczona jedynie do przypadków wskazanych w art. 41⁽¹⁾ k.p. tj. upadłości lub likwidacji pracodawcy. Wbrew stanowisku sądu ograniczenie to nie dotyczy jedynie rozwiązania umowy o pracę z zachowaniem okresu wypowiedzenia. W razie rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia z winy pracownika szczególna ochrona przed wypowiedzeniem przysługująca pracownikowi na podstawie art. 39 k.p. ma znaczenie w kontekście roszczeń, które przysługują pracownikowi z tytułu niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy bez wypowiedzenia. Zgodnie ze wskazanymi przepisami, do takiego pracownika (w wieku ochronnym) nie ma zastosowania możliwość zasądzenia przez sąd z urzędu odszkodowania zamiast dochodzonego przez pracownika przywrócenia do pracy, z wyjątkiem sytuacji ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy. Art. 45 § 2 k.p., który ma odpowiednie zastosowanie do roszczeń pracownika przysługujących w razie niezgodnego z prawem rozwiązania przez pracodawcę umowy o pracę bez wypowiedzenia (art. 56 § 2 k.p.) i zgodnie z którym sąd może nie uwzględnić żądania pracownika przywrócenia do pracy, jeżeli ustali, że uwzględnienie takiego żądania jest niemożliwe lub niecelowe, nie stosuje się do pracowników, o których mowa w art. 39 k.p., chyba że uwzględnienie żądania pracownika przywrócenia do pracy jest niemożliwe z powodu ogłoszenia upadłości lub likwidacji pracodawcy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 12 sierpnia 2009 r., II PZP 8/09, Leaglis numer 165802). W przypadku, w którym pracownik podlega szczególnej ochronie trwałości stosunku pracy, sąd może orzec o odszkodowaniu zamiast dochodzonego przez pracownika roszczenia o przywrócenie do pracy, jeżeli dochodzenie przez takiego pracownika roszczenia o przywrócenie do pracy może zostać zakwalifikowane w konkretnej sytuacji jako nadużycie prawa - art. 8 k.p. (por. uchwałę Sądu Najwyższego z 30.03.1994 r., I PZP 40/93, OSNAPiUS 1994 nr 12, poz. 230, oraz wyroki Sądu Najwyższego z 18.01.1996 r., I PRN 103/95, OSNAPiUS 199, nr 15, poz. 210; z 27.02.1996 r., I PKN 23/97, OSNAPiUS 199, nr 21, poz. 419; z 02.08.2000 r., I PKN 755/99, OSNAPiUS 200, nr 4, poz. 88; z 11.09.2001 r., I PKN 619/00, OSNP 2003 nr 16, poz. 376).

Mając na uwadze powyższe rozważania należało uznać, że nie było podstaw do nieuwzględnienia żądania powoda o przywrócenie do pracy. Bezsporne było to, że powód podlegał ochronie przewidzianej w art. 39 k.p. Nie ulega wątpliwości również to, że nie zostały spełnione przesłanki wskazane w art. 41¹ k.p. tj. pozwany nie ogłosił upadłości, ani likwidacji. Z okoliczności faktycznych sprawy nie wynika również, aby roszczenie powoda o przywrócenie do pracy było nadużyciem prawa (art. 8 k.p.). Z tych względów sąd rejonowy nie mógł orzec o odszkodowaniu zamiast dochodzonego przez pracownika roszczenia o przywrócenie do pracy. Orzeczenie sądu pierwszej instancji w tym zakresie było wadliwe, w związku z czym, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. podlegało zmianie poprzez przywrócenie powoda do pracy.

Jednocześnie, zgodnie z art. 57 § 2 k.p. pracownikowi, o którym mowa w art. 39 k.p., w razie przywrócenia go do pracy przysługuje wynagrodzenie za cały czas pozostawania bez pracy. Z tego względu, zmieniając zaskarżony wyrok, sąd okręgowy zasądził od pozwanego na rzecz powoda wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, począwszy od 4 marca 2016 r. tj. od pierwszego dnia po doręczeniu powodowi oświadczenia o rozwiązaniu umowy o pracę bez zachowania okresu wypowiedzenia. Wysokość miesięcznego wynagrodzenia została określona na podstawie zaświadczenia pozwanego o wysokości wynagrodzenia powoda (k.87), które nie było kwestionowane w toku procesu.

O kosztach procesu za postępowanie odwoławcze sąd okręgowy orzekł zgodnie z dyspozycją art. 98 § 1 k.p.c., na podstawie którego strona przegrywająca sprawę zobowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. Zgodnie z regulacją art. 98 § 3 k.p.c. do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez radcę prawnego/adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie

wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego radcy prawnego, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony. Na koszty celowego dochodzenia swoich praw przez powoda składało się wynagrodzenie pełnomocnika procesowego będącego radcą prawnym ustalone: 1) za roszczenie o wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy - zgodnie regulacją § 2 pkt 6 w zw. z § 9 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (dalej: rozporządzenie); 2) za roszczenie o przywrócenie do pracy - zgodnie regulacją § 9 ust. 1 pkt 1 w zw. z § 10 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia. Na koszty celowego dochodzenia swoich praw przez powoda składała się ponadto uiszczona opłata od apelacji w wysokości 6 394 zł.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy w Warszawie, XXI Wydział Pracy orzekł, jak w sentencji.